

รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

Model of Corporation in Academic Management for Local Curriculum of School Committees, Under the Office of Secondary Educational Service Area Zone 20

พิชญา นาไฮ¹, กาญจน์ เรืองมนตรี², กษมา ตราชู³
Pichaya Nahai¹, Karn Reungmontree², Kasama Trachoo³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 จำนวน 77 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 17 คน ครูจำนวน 251 คน รวม 345 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบ่งตามขนาด

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M. Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education Mahasarakham University

² Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Mahasarakham University

³ Lecturer Dr., Faculty of Science, Mahasarakham University

โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ขนาดเล็ก โรงเรียนราชินูทิศ 2 ขนาดกลาง โรงเรียนบ้านเชียงวิทยา ขนาดใหญ่ โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI modify)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียนปฏิบัติดังนี้

วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้น ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา สอบถามรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

2. สภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

2.1 สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ระดับความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2.3 ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ของการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านและรายข้อจากมากไปหาน้อยพบว่าด้านที่มีค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นค่า (PNI Modified) สูงสุดคือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ประกอบไปด้วย กระบวนการมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ การมีส่วนร่วมการวางแผน การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล และการมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนา ภารกิจและขอบข่ายงานด้านหลักสูตรท้องถิ่น ประกอบด้วย 7 ด้านดังนี้ วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้น ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม สอบถามรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

คำสำคัญ : รูปแบบการมีส่วนร่วม

ABSTRACT

The purposes of this study were : 1) to study of current state and needs in corporation of academic management in local curriculum of school committees, from those best practices, 2) to study of current state and needs for corporation in academic management for local curriculum of school committees, under the Office of Secondary Educational Service Area Zone 20, and 3) to construct model of corporation in academic management for local curriculum of school committees, under the Office of Secondary Educational Service Area Zone 20. The sample in this study consisted of 77 school committees, under the Office of Secondary

Educational Service Area Zone 20, 17 principals of school, and 251 teachers, those for the total of 345 personnel, which were obtained using stratified random sampling, based on school size. For the sample used in studying of current state and need for corporation in academic management for local curriculum of school committees from three best practice schools, composed of Rachinootis 2 school, Banchiang school, and Penpittaya school, which were small, medium and large size respectively, and obtained by

purposive sampling. The statistics used for analyzing data were mean, standard deviation, and index of need assessment.

The results of the study were as follows :

1. The aspects of current state and need for corporation in academic management in local curriculum of school committees from 3 best practice schools, showed performing by analysis framework of local content strands and school curriculum, to provide extreme concepts, take studying for information of schools and communities those concerned, constructing local content strands, collecting the opinions from concerned participants, distributing and taking public relations for local learning content strands, supervising monitoring and evaluating.

2. The current state and needs for corporation of academic management in local curriculum of school committees, under the Office of Secondary Educational Service Area Zone 20, were composed of,

2.1 The current state of corporation in academic management for local curriculum of school committees, under the Office of Secondary Educational Service Area Zone 20, for a total and each aspect were at average level.

2.2 The needs in corporation of academic management for local curriculum of school committees, under the Office of Secondary Educational Service Area Zone 20, for a total and each aspect were at a high level.

2.3 The index of significant needs for corporation in academic management for local curriculum of school committees, principals and teachers, under the Office of Secondary Educational Service Area Zone 20, which classified in each aspect and items, sequencing from high to low levels, found that need aspect of distribution and public relation had the highest, whereas the lowest need aspect was corporation in analysis of local content strands.

3. The model of corporation in academic management for local curriculum of school committees, principals and teachers, under the Office of

Secondary Educational Service Area Zone 20, comprised of 6 steps in corporate process, those were corporation in suggestion and consultation, corporation in planning, corporation in decision making, corporation in operation, corporation in monitoring and evaluating, and corporation in improving and revising. Whereas, missions and framework of local curriculum composed of 6 aspects and those were analysis of frame of local content strand, analysis of school curriculum for providing extreme issues, finding out and analysis of information of school and communities, constructing for local learning content strand of school in developing foundation subjects and additional subjects, asking for concerned opinions relevant participants, diffusion and public relation for local content strand, and supervising, monitoring and assessment.

Keywords : Model of Corporation

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบเปลี่ยนแปลงทั้งวัฒนธรรมของความเชื่อ ความคิดและการกระทำที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การศึกษาจะสำเร็จตามเป้าหมายได้โดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุก

ฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารจัดการงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน โดย

คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการเผชิญสถานการณ์ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 6-20)

ดังนั้นผู้วิจัยต้องการหารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันซึ่งจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20
3. เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 จำนวน 753 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 165 คน ครู 2,470 รวม 3,388 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 จำนวน 77 คน ผู้บริหาร

สถานศึกษาจำนวน 17 คน ครูจำนวน 251 คน รวม 345 คนได้มาโดยใช้ตารางการหากลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 41)

ตัวแปรที่ศึกษา กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่น 6 ขั้นตอน การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ การมีส่วนร่วมการวางแผน การมีส่วนร่วมการตัดสินใจการมีส่วนร่วมการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยดำเนินการวางกรอบและข้อคำถามรวมถึงกำหนดประเด็นคำถามที่มุ่งศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ประกอบด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน และขอบข่ายภารกิจงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาได้จากวิธีการสังเคราะห์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 29-36) เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หากค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of Item-Congruence : IOC) มีค่าความ

สอดคล้องระหว่างข้อคำถาม ตั้งแต่ 0.60 -1.00

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากการสรุปและสังเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน มีจำนวน 56 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20- 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรม Spss เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายสภาพปัจจุบัน/ความต้องการกรณีเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 102)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาครูและ

คณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษา ที่การปฏิบัติเป็นเลิศด้านการบริหารงาน วิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของ คณะกรรมการสถานศึกษา (Best Practice) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เล็ก กลาง ใหญ่ และข้อมูลจากการ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการ บริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่น ของคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 10 คน นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพ เครื่องมือ (แบบประเมิน)

1.1 สถิติที่ใช้ในตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ของคุณลักษณะที่ต้องการวัดและการระบุ ทิศทางของแบบวัด (Index of Congruence : IOC) โดยใช้สูตร คือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการ

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 และค่า ดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความ ต้องการจำเป็น (PNI modify) ของ สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของ คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมและรายด้านพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิชาการด้าน หลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ภาพรวมและรายด้านสภาพปัจจุบันการมี ส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้าน หลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ราย ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาแต่ละ องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบของ การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 อยู่ใน ระดับต่ำสุด เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นหลังจาก ปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้สมบูรณ์ แต่องค์ประกอบด้านอื่นๆ ได้แก่ การมี ส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้

ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม สอบถามรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลหลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำรายละเอียดองค์ความรู้

2. สภาพที่พึงประสงค์ในระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากถึง 7 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้

สอบถามรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นหลังจากปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้สมบูรณ์ การมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลหลังจาก

สถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำรายละเอียดองค์ความรู้

3. ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI _{Modify}) ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยรวม โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ดังนี้

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นหลังจากปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้สมบูรณ์ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลหลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำรายละเอียดองค์ความรู้ การมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ผลการทำวิจัยสามารถสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ของคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา ครู ยังมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วม/ความต้องการมีส่วนร่วม และค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modify) ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมและรายด้าน มีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 345 คน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนเล็กจำนวน 66 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 112 คน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 50 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 117 คน

2. ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modify) ของสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมโดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ดังนี้ เผยแพร่

ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นหลังจากปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้สมบูรณ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลหลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำรายละเอียดองค์ความรู้ การมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม สอบถามรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ยังอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน โดยประกอบด้วยการมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ

ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสารการเรี ยนรู้ท้องถิ่นจัดทำสารการเรี ยนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม สอบถามรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสารการเรี ยนรู้ท้องถิ่นหลังจากปรับปรุงกรอบสารการเรี ยนรู้สมบูรณ์ นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลหลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสารการเรี ยนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำรายละเอียดองค์ความรู้

3. เมื่อพิจารณาค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modify}) ของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 รายด้านและรายข้อ พบว่าความต้องการของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาตามองค์ประกอบ 7 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมวิเคราะห์กรอบสารการเรี ยนรู้ท้องถิ่น

โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้ ความต้องการมากคือ ท่านมีส่วนร่วมนิเทศการใช้หลักสูตรท้องถิ่น (ค่า PNI

Modified =0.79) รองลงมา คือ ท่านมีส่วนร่วมบริหารจัดการการใช้หลักสูตรท้องถิ่นและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร (ค่า PNI_{Modified} =0.56) และความต้องการน้อยสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตร (ค่า PNI_{Modified} =0.21)

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ

โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้ ความต้องการมากคือ ท่านมีส่วนร่วมการติดตามและประเมินผลการประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตร (ค่า PNI_{Modified} =0.85) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมให้คำปรึกษาหรือการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร (ค่า PNI_{Modified} =0.76) และความต้องการจำเป็นค่า (PNI_{Modified}) น้อยสุด ท่านมีส่วนร่วม วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสารการเรี ยนรู้ ท้องถิ่น (ค่า PNI_{Modified} =0.16)

3.3 ด้านศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็น

ข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้
ความสำคัญ

โดยเรียงลำดับความ
ต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้
ความต้องการมากคือ ท่านมีส่วนร่วม
การกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำ
ข้อมูลสารสนเทศหลักสูตรท้องถิ่น(ค่า
PNI_{Modified} =0.86) รองลงมาคือ ท่าน
มีส่วนร่วมการกำหนดจุดมุ่งหมายของ
การวัดผลประเมินผลข้อมูลสารสนเทศ
ของสถานศึกษาและชุมชน (ค่า PNI_{Modified} =0.52) และความต้องการจำเป็น
ค่า (PNI_{Modified}) น้อยสุด คือ ท่านมี
ส่วนร่วมสรุปผลการดำเนินการด้านการ
จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น (ค่า PNI_{Modified} =0.12)

3.4 ด้านจัดทำสาระ
ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำ
รายวิชาพื้นฐานรายวิชาเพิ่มเติมโดย
เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมาก
ไปน้อยดังนี้ ความต้องการมากคือ ท่าน
มีส่วนร่วมวางแผนการบริหารจัดการการ
ใช้หลักสูตรท้องถิ่นและ การกำหนด
บทบาทหน้าที่ของบุคลากร (ค่า PNI_{Modified} =0.89) รองลงมาคือ ท่านมีส่วน
ร่วมการติดตามและประเมินผลการใช้
หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้วาง
แผนการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น (ค่า
PNI_{Modified} =0.86) และความต้องการ
จำเป็นค่า (PNI_{Modified}) น้อยสุด ท่านมี
ส่วนร่วมสรุปผลการดำเนินการนำ

หลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ (ค่า PNI_{Modified} =0.13)

3.5 ด้านสอบถามรับฟัง
ความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง
โดยเรียงลำดับความ
ต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้
ความต้องการมากคือ ท่านมีส่วนร่วม
ท่านมีส่วนร่วมจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ไว้
ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (ค่า PNI_{Modified} =0.88) รองลงมาคือ ท่านมีส่วน
ร่วมส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรใน
สถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการ
ใช้หลักสูตรท้องถิ่น (ค่า PNI_{Modified} =0.33) ท่านมีส่วนร่วมวางแผนกำหนด
จุดมุ่งหมายวัตถุประสงค์เนื้อหาและ
ประสบการณ์การเรียนรู้ (ค่า PNI_{Modified} =0.31) และความต้องการจำเป็น
ค่า (PNI_{Modified}) น้อยสุด ท่านมีส่วน
ร่วมตัดสินใจวิเคราะห์กรอบสาระการ
เรียนรู้ท้องถิ่นหลังจากรับฟังความคิดเห็น
จากผู้ทรงคุณวุฒิ (ค่า PNI_{Modified} =0.12)

3.6 ด้านเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่นหลังจากปรับปรุงกรอบสาระการ
เรียนรู้สมบูรณ์

โดยเรียงลำดับความ
ต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้
ความต้องการมากคือ ท่านมีส่วนร่วม
กำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ
กิจกรรมในการส่งเสริมความรู้ด้าน

หลักสูตรท้องถิ่นแก่ชุมชน (ค่า PNI Modified =1.03) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมร่วมจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรต่างๆ หน่วยงาน และสถาบันอื่น (ค่า PNI Modified = 0.84) และความต้องการจำเป็นค่า (PNI Modified) น้อยสุด ท่านมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนาการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ค่า PNI Modified = 0.21)

3.7 ด้าน นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลหลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำรายละเอียดองค์ความรู้

โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยดังนี้ ความต้องการมากคือ ท่านมีส่วนร่วมจัดระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา (ค่า PNI Modified =0.73) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมการสำรวจศักยภาพการทำงาน และประเมินความต้องการของบุคลากรด้านการจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรท้องถิ่น (ค่า PNI Modified =0.66) และความต้องการจำเป็นค่า (PNI Modified) น้อยสุด ท่านมีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย วางแผน วัตถุประสงค์ในการนิเทศการศึกษา (ค่า PNI Modified =0.17)

จากการวิเคราะห์ ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก หน้า 29-36 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2550. ขอบข่ายและภารกิจ บริหาร การ บริหาร วิชา การ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 29-36) ประกอบด้วย

การวิเคราะห์กรอบ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้การวิเคราะห์ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้น หรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็น ข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของ สถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จัดทำ สาระ การเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วย การเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อ จัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียน การสอนให้แก่ผู้เรียนประเมินผลและปรับปรุง สอบถามและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น นิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล หลังจากสถานศึกษาได้นำ

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดทำ
รายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้

จากการวิเคราะห์
ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับเดือนใจ
รักษาพงศ์ (2551 : 141-144) ได้วิจัย
การพัฒนา รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการ
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผลการศึกษา
พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการ
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย
3 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านการ
บริหารงานวิชาการสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรม การจัดทำ
แผนการจัดการเรียนรู้ การจัด
กระบวนการเรียนรู้และการนิเทศการสอน
ด้าน กระบวนการจัดการความรู้
ประกอบด้วย การระบุมุมมอง การพัฒนา
ความรู้ การสร้างความรู้การจัดการ
ความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้
การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ 3
ด้าน ปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการ
ความรู้ประสบความสำเร็จประกอบด้วย
ภาวะผู้นำ กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กร
เทคโนโลยี โครงสร้างและการวัดผล
ประสิทธิผลจากการนำรูปแบบจากการ
จัดการความรู้เพื่อการบริหารวิชาการ
สถานศึกษา ด้วยกระบวนการวิจัยเชิง

ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ ทำให้
เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบริหาร คือ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร
ทีมครูจัดการความรู้งานวิชาการ (ครู
KM ทีมงานวิชาการ) ในทุกขั้นตอน
ผู้บริหารสนับสนุนการแบ่งปันแลกเปลี่ยน
ความรู้การใช้เทคโนโลยีในการจัดการ
เรียนการสอน ครูนำการจัดการความรู้ไป
พัฒนากระบวนการเรียนรู้และนักเรียน
เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์
และการแลกเปลี่ยนความรู้ในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สถานศึกษาควรนำ
รูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วน
ร่วมในการบริหารงานวิชาการด้าน
หลักสูตรท้องถิ่นของคณะกรรมการ
สถานศึกษาไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการ
มีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาในสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่าง
ยิ่งการบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็น
งานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของ
สถานศึกษาและควรให้การสนับสนุนทั้ง
ด้านบุคลากร

1.2 สถานศึกษาควร
ทำการศึกษาคู่มือการดำเนินการตาม
รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน
วิชาการด้านหลักสูตรท้องถิ่นของ
คณะกรรมการสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 20

2. ข้อเสนอแนะในการทำ วิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการ
บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ในด้าน

อื่นๆ เช่น การบริหารงบประมาณ การ
บริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป

2.2 ควรศึกษาเชิง
เปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการ
บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ
สถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีขนาด
แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ
การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา.
- . (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษานิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เดือนใจ รักษาพงศ์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงาน
วิชาการของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมี
ส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. (2553). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. ภาควิชาวิจัยและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.